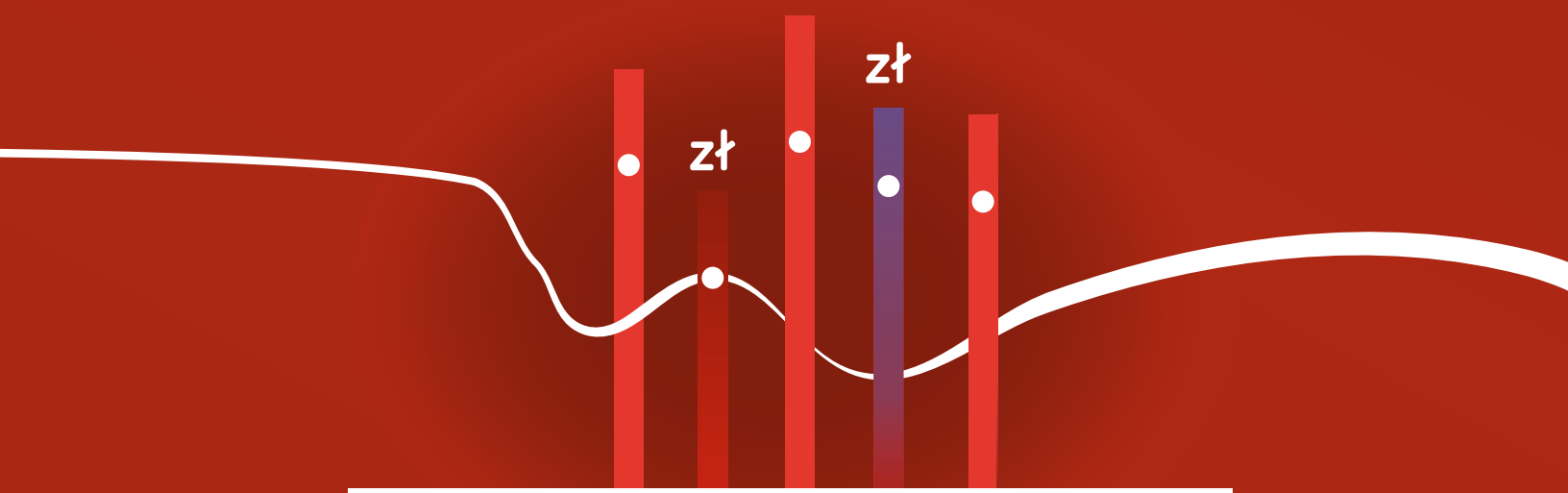

POPULARYZACJA WIEDZY EKONOMICZNEJ POŚRÓD UCZNIÓW SZKÓŁ ŚREDNICH W SANOKU

Jesteś uczniem jednej ze szkół średnich z Sanoka?

Chcesz się dowiedzieć czegoś z zakresu edukacji ekonomicznej?

Zdobycie nagród sprawiłoby Ci przyjemność i satysfakcję?

**TO DOŁĄCZ DO PROJEKTU, KTÓRY REALIZUJEMY
WŁAŚNIE DLA CIEBIE NA TERENIE SANOKA**

WWW.EDUKACJAEKONOMICZNA.SANOK.PL

|| Kto emituje polską walutę?

Narodowy Bank Polski (NBP) jest bankiem centralnym Rzeczypospolitej Polskiej. Odpowiada za emisję polskiej waluty. Wypełnia zadania określone m.in. w Konstytucji RP, ustawie o Narodowym Banku Polskim i ustawie Prawo bankowe. NBP jest instytucją niezależną od innych organów państwa.

Bank centralny – instytucja odpowiedzialna za prowadzenie polityki pieniężnej państwa.

Walutą polską są znaki pieniężne (banknoty i monety) będące w kraju prawnym środkiem płatniczym. Jednostką pieniężną w Polsce jest Złoty, który dzieli się na 100 groszy.

Obecnym Prezesem NBP
jest prof. Adam Glapiński.

Jakie są zalety posiadania własnej waluty?

- Możliwość prowadzenia własnej polityki pieniężnej
- Waluta narodowa stanowi istotny element tożsamości państwowej.

|| Jakie są główne obszary działalności NBP?

Do głównych obszarów działalności NBP należą, w szczególności:

- prowadzenie polityki pieniężnej,
- działania na rzecz stabilności krajowego systemu finansowego,
- działalność emisyjna,
- rozwój systemu płatniczego,
- zarządzanie rezerwami dewizowymi Polski,
- prowadzenie bankowej obsługi budżetu państwa,
- działalność edukacyjna i informacyjna.

|| Co to jest polityka pieniężna?

Głównym ustawowym celem polityki pieniężnej jest **zapewnienie stabilności cen**. Jednocześnie polityka pieniężna jest prowadzona w taki sposób, aby sprzyjać utrzymaniu zrównoważonego **wzrostu gospodarczego** oraz **stabilności systemu finansowego**.

Rada Polityki Pieniężnej dąży do zapewnienia stabilności cen, wykorzystując strategię celu inflacyjnego. Od 2004 r. celem polityki pieniężnej jest utrzymanie inflacji – rozumianej jako procentowa roczna zmiana **indeksu cen towarów i usług konsumpcyjnych** – na poziomie 2,5% **symetrycznym przedziałem odchyień o szerokości ±1 punktu procentowego** w średnim okresie. Średniookresowy charakter celu inflacyjnego oznacza, że **względnie** na szoki makroekonomiczne i finansowe **inflacja może okresowo kształtować się powyżej lub poniżej celu** w tym również poza określonym przedziałem odchyień od celu. Podstawowym instrumentem polityki pieniężnej są **stopy procentowe NBP**.

Obok głównych obszarów działalności NBP należy wskazać również na działalność związaną z emisją monet i banknotów kolekcjonerskich, złotych monet uncjowych „Bielik” oraz monet o nominale 5 zł z wizerunkiem okolicznościowym w standardzie obiegowym w ramach serii „Odkryj Polskę” oraz działalność edukacyjną w zakresie pieniądza i ekonomii, poprzez organizowanie kursów, szkoleń, programów edukacyjnych oraz badanie świadomości finansowej Polaków.

NARODOWY
BANK POLSKI

PIENIĄDZ

Pieniądz - coś ogólnie przyjętego jako środek wymiany, miara wartości lub środek płatniczy. Pieniądze to jeden z najwcześniejszych i najbardziej znaczących wynalazków cywilizacji, są **niezbędne dla rozwoju handlu**.

Podstawowym sposobem nabywania dóbr był **barter**, czyli wymiana na zasadzie przedmiot za przedmiot. Jeden towar wymieniano za inny o niekoniecznie takich samych właściwościach. Szybko jednak zorientowano się, iż nie zawsze taka wymiana towarami była sprawiedliwa, gdyż wartość przedmiotów często nie była taka sama i nie prowadziła do zaspokojenia wszystkich potrzeb. Bezpośrednia wymiana towaru na towar była również uciążliwa. Z czasem więc wprowadzono tzw. **pośredników wymiany**, którymi zwykle były: sól, zboże, skóry itp. Dobra te były podzielne, trwałe, jednorodne i rzadko występujące. Ciekawostką jest, iż łacińskie słowo pecunia - pieniądze pochodzi od słowa „pecus” oznaczającego bydło rogate, którym u zarania dziejów starożytnego Rzymu płacono za inne towary.

W procesie rozwoju gospodarki z biegiem czasu miejsce produktów konsumpcyjnych zajęły metale – najpierw nieszlachetne (brąz, miedź, żelazo) potem szlachetne (srebro, złoto). O zastąpieniu towarów konsumpcyjnych, metalami zadecydowały właściwości metali. Były one znacznie bardziej trwałe niż towary konsumpcyjne oraz ich wielkość znacznie mniejsza co znacznie ułatwiało transport. **Wynalezienie pieniądza** przypisuje się Fenicjanom, jednak pierwsze objekty uznane za monety pochodzą z Lidii, gdzie w VII w. przed naszą erą władcy zlecieli produkcję wystandaryzowanych i odcinanych grudek z elektum - stopu złota i srebra występującego w naturze. Ich produkcja była oparta na babilońskim systemie wagowym a wartość gwarantował władca. Z czasem, z uwagi na zmienną zawartość złota i srebra w elektum w Lidii zaczęto bić monety srebrne i złote. Wynalazek lidyjczyków upowszechnił się, ten wzorzec przejęły greckie miasta-państwa oraz Persja. Współcześnie pojawiają się również teorie, że **pierwsze monety zostały wyprodukowane 2700 lat temu w Lidii**, która jest teraz częścią Turcji.

Początków **pieniądza papierowego** można szukać u Chińczyków w 618-907 r. n.e., który miał formę prywatnych wyciągów kredytowych lub rachunków. **Proces powstania pieniądza papierowego** związany był z faktem zbyt dużych kosztów powstawania pieniądza ze złota i srebra oraz niewystarczającej ilości tych metali, a niezbędnej do zapewnienia obrotu gospodarczego. Zaczęto więc swoje zasoby pieniężne powierzać zaufanym bankierom lub instytucjom, którzy wypisywali tzw. **kwity depozytowe**, dowodzące ilości pieniądza pozostającego w depozycie. Szybko w transakcjach zaczęto posługiwać się kwitami jako formą zapłaty, gdyż okaziciel takiego dokumentu mógł podjąć pozostawione w depozycie środki. Kwity podlegały również oprocentowaniu w transakcjach oraz transakcjom wtórnym. **Pierwsze banknoty w Europie** wydrukowano w Szwecji w 1661 r. Pierwsze banknoty na terenie Polski wydrukowano w 1794 r. podczas oblężenia Warszawy w trakcie Insurekcji Kościuszkowskiej. Z braku kruszcu rozpoczęto produkcję tzw. biletów skarbowych. Wreszcie **banki centralne państw** zaczęły emitować kwity jako powszechny środek płatniczy gwarantujący wypłacalność w ramach państwowych depozytów zgromadzonych w tych bankach (tzw. parytet).

Obecnie **wartość pieniądza** jest oderwana od wartości kruszcu, a oparta na zaufaniu do emitenta. Tak emitowany pieniądz zwykle się określać jako pieniądz fiducyjny (od łac. fides – wiara).

|| Jakie są funkcje pieniądza?

- **Miernik wartości** – wszystkie towary i usługi są przeliczane na pieniądze w celu umożliwienia ich porównywalności w danym czasie (na różnych rynkach)
- **Środek wymiany** – ograniczanie w transakcjach wymiany tzw. barteru w gospodarce
- **Środek tezauryzacji** – jedna z form gromadzenia i przechowywania wypracowanego bogactwa
- **Środek płatniczy** – przedmiot regulacji zobowiązań

|| Cechy pieniądza:

- **Stabilność** – stopień zmiany wartości pieniądza w czasie
- **Poręczność** – łatwość w użytkowaniu, przenoszeniu i przechowywaniu
- **Trwałość** – do czasu wprowadzenia pieniądza papierowego, odporność na zniszczenie
- **Jednolitość** – ta sama wartość pieniądza, niezależnie od jego formy (moneta lub banknot) w zależności od nominalu
- **Podzielność** – większy nominal jest dzielony na kilka jednostek o mniejszym nominale w zależności od przyjętego systemu
- **Rozpoznawalność** – łatwość do identyfikacji i trudność podrobienia.

|| Rodzaje pieniądza:

Kruszcowy – wykonany z metali szlachetnych, najczęściej złota i srebra.

Pieniądz gotówkowy – **banknoty i monety** – wykonany z papieru, pierwotnie kwit depozytowy dowodzący ilości posiadanego pieniądza kruszcowego, obecnie emitowany przez banki centralne głównie z powodu cechy jaką jest poręczność tej formy pieniądza i z powodu braku możliwości wyemitowania wystarczającej ilości pieniądza kruszcowego.

Elektroniczny – forma polegająca na zapisie danych w pamięci komputera w ramach systemu bankowego określających określoną ilość pieniądza i realizacji płatności (w tym wymiany na inne formy pieniądza) za pomocą specjalnych urządzeń (np. kart płatniczych) pozwalających zmieniać zapisy danych w systemie elektronicznym.

|| Kryptowaluty:

Istnienie i funkcjonowanie pieniądza wiąże się z istnieniem **banków centralnych**, z reguły w każdym państwie bądź jak w przypadku krajów tzw. Strefy Euro – banku centralnego właściwego dla kilku państw, które emitują pieniądź będący prawnym środkiem płatniczym na danym terenie oraz istnieniem systemu bankowego realizującego transakcje za pomocą walut emitowanych przez banki centralne. **Kryptowaluta to rozproszony system księgowy bazujący na kryptografii**, przechowujący informację o stanie posiadania w umownych jednostkach. Stan posiadania związany jest z poszczególnymi węzłami systemu („portfelami”) w taki sposób, aby kontrolę nad danym portfelem kryptowalutowym miał wyłącznie posiadacz odpowiadającego mu klucza prywatnego i niemożliwe było dwukrotne wydanie tej samej jednostki. **Kryptowaluta jest szczególnym przypadkiem waluty wirtualnej.**

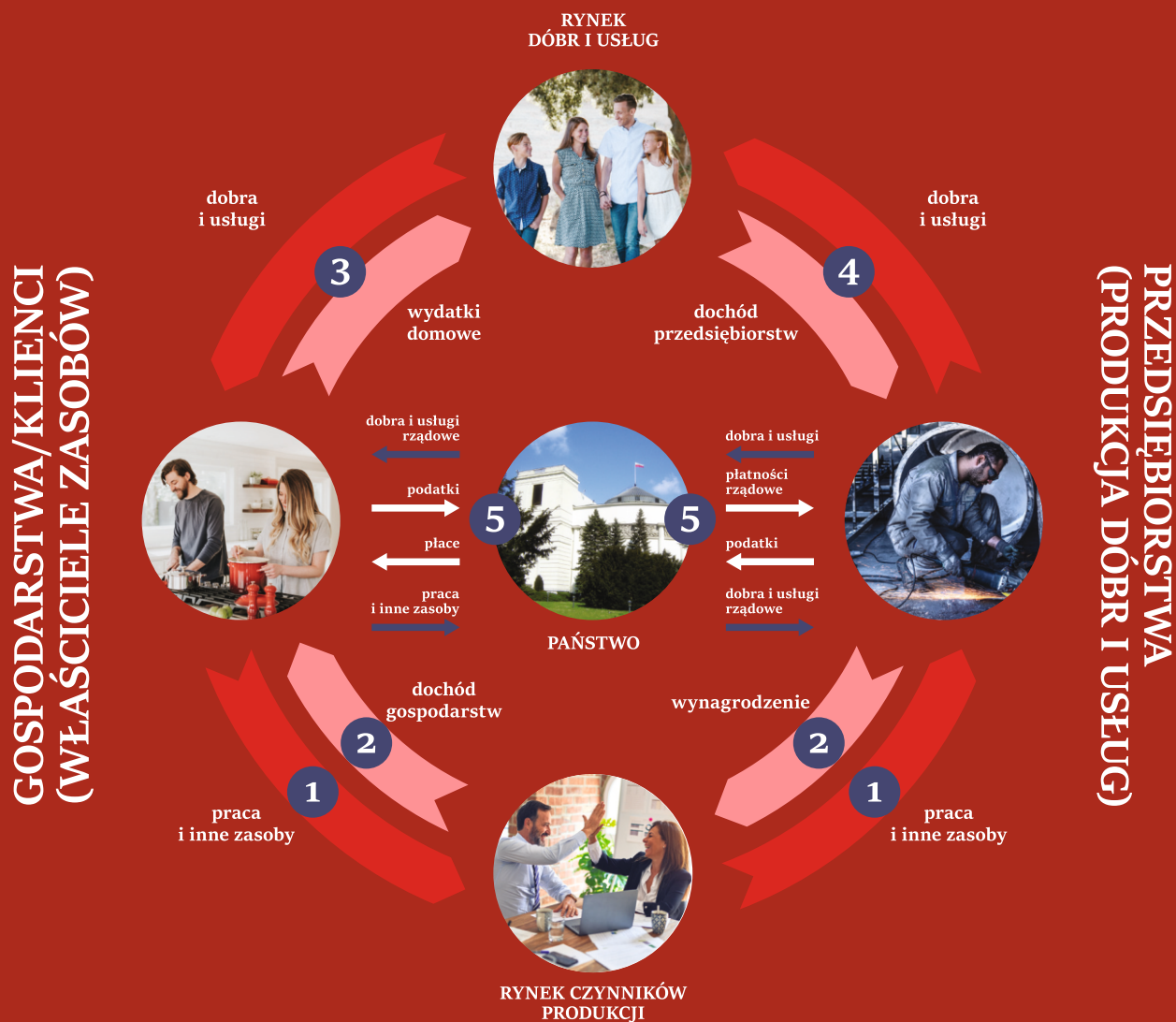
Kryptowaluty zasadniczo różnią się od innych rodzajów **pieniądza elektronicznego** bowiem co do zasady nie są emitowane przez banki centralne oraz podatne są na spekulację z uwagi na brak elementu stabilizującego ich wartość chociażby w postaci oparcia na bezpiecznych aktywach bazowych. Jednakże coraz więcej krajów rozważa emisję pieniądza w technologii cyfrowej opartej na szyfrowaniu – podobnie jak to ma miejsce w przypadku kryptowalut.

OBIEG PIENIĄDZA W GOSPODARCE

NARODOWY
BANK POLSKI

Pieniądz jako środek wymiany znajduje się cały czas w obiegu między poszczególnymi podmiotami gospodarki. Strumień pieniądza w tym obiegu płynie w przeciwną stronę niż strumień między innymi dóbr i usług.

1 Gospodarstwa domowe dostarczają przedsiębiorstwom czynników produkcji wykorzystywanych do produkcji dóbr i świadczenia usług.

2 Za dostarczone przedsiębiorstwom czynniki produkcji gospodarstwa domowe otrzymują zapłatę (w formie płac, zysków lub czynszów), która staje się ich dochodem.

3 Gospodarstwa przeznaczają uzyskane dochody na zakup dóbr i usług dostarczonych przez przedsiębiorstwa.

4 Pieniądze ze sprzedaży dóbr i usług trafiają jako przychód do przedsiębiorstw.

5 Z m.in. podatków oraz innych opłat otrzymanych od gospodarstw domowych i przedsiębiorstw państwo finansuje tzw. dobra i usługi publiczne oraz ponosi wydatki na emerytury, renty i inne świadczenia socjalne. Przesyła także płatności za usługi dostarczane przez członków gospodarstw domowych zatrudnionych np. w instytucjach publicznych oraz za zakupy rządowe dokonywane w przedsiębiorstwach.

GOSPODARKA RYNKOWA

Zasadniczą rolę w gospodarce rynkowej, a więc takiej jaką jest obecnie gospodarka polska, odgrywa mechanizm rynkowy. To oznacza, że decyzje np. o wydatkach inwestycyjnych, czy konsumpcyjnych podejmowane są co do zasady przez poszczególne podmioty gospodarcze.

Gospodarka rynkowa opiera się na trzech filarach:

- **Własności prywatnej**, która – w przeciwieństwie do własności publicznej – silnie motywuje ludzi do jak najefektywniejszego wykorzystania posiadanych zasobów;
- **Systemie cen** kształtowanym przede wszystkim przez popyt i podaż, dzięki któremu wiadomo, które produkty oplaca się wytwarzać i jakie usługi świadczyć, oraz kto je kupi i za ile;
- **Konkurencji**, zmuszającej wytwórców towarów i usług do uwzględnienia potrzeb konsumentów.

Podmioty gospodarki rynkowej

W gospodarce rynkowej występują podmioty, które podejmują samodzielne decyzje lub realizują powierzone im zadania.

Do głównych typów podmiotów gospodarczych należą:

- **Gospodarstwa domowe**, które są dobrowolnym związkiem ludzi wspólnie zamieszkających i podejmujących decyzje finansowe. Gospodarstwa te mogą być jedno – lub wieloosobowe i zazwyczaj opierają się na więziach rodzinnych;
- **Przedsiębiorstwa**, to jednostki gospodarcze wyodrębnione pod względem organizacyjnym, prawnym i ekonomicznym, których celem jest osiąganie zysku. Należą do nich w szczególności jednoosobowe zakłady fryzjerskie, jak i gospodarstwa rolne, hotele czy banki;
- **Państwo**, jest reprezentowane m.in. przez rząd oraz różne wyspecjalizowane instytucje i agendy, np. ministerstwa czy urzędy.

Warto zapamiętać!

Gospodarka rynkowa – system ekonomiczny, w którym decyzje dotyczące produkcji i konsumpcji są podejmowane przez producentów i konsumentów na podstawie działania mechanizmu rynkowego.

Mechanizm rynkowy ogół wzajemnych zależności między podażą, popytem, a ceną towarów i usług.

Popyt – ilość towarów i usług, które klienci są gotowi zakupić przy określonym poziomie ceny w danym miejscu i czasie.

Podaż – ilość towarów i usług oferowana do sprzedaży przy określonym poziomie ceny w danym miejscu i czasie.

Podstawowe cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej

Gospodarka centralnie sterowana	Gospodarka rynkowa
dominacja własności państwowej	dominacja własności prywatnej
administracyjne ustalanie cen	ceny ustalone przez rynek
centralizacja planowania i zarządzania gospodarką	procesy gospodarcze uzależnione od popytu i podaży
niemal całkowity brak konkurencji	funkcjonowanie podmiotów w warunkach konkurencji
nakazowo-rozdzielczy charakter	zdecentralizowana organizacja gospodarki
brak komercyjnych instytucji finansowych	swoboda prowadzenia prywatnej działalności gospodarczej

Warto zapamiętać!

Ekonomia – nauka społeczna analizująca oraz opisująca produkcję, dystrybucję oraz konsumpcję dóbr i usług. Nie jest nauką ścisłą, lecz posługuje się aparatem matematycznym (głównie metody ilościowe). Można też napotkać definicje, w których to ekonomia dotyczy ludzkiego działania bądź gospodarowania rzadkimi zasobami.

Równowaga rynkowa – jest to taka sytuacja na rynku danego dobra, w której wielkość popytu równa jest wielkości podaży.

Praca produkcyjna – praca, której celem jest wykorzystanie zasobów oraz wytworzenie dóbr.

Podstawowe czynniki produkcji – w klasycznej i neoklasycznej teorii ekonomii rozróżnia się trzy podstawowe czynniki produkcji: ziemię, pracę i kapitał.

Ekonomia pozytywna – ma za zadanie wyjaśnianie zjawisk ekonomicznych, jest oparta na obiektywnej wiedzy o rzeczywistości. Bada zjawiska gospodarcze.

Ekonomia normatywna – ekonomia dokonująca wartościowań faktów opisywanych przez ekonomię pozytywną. Opierając się m.in. na koncepcjach polityki społecznej, polityki gospodarczej i historii gospodarczej formułuje zalecenia co do kształtowania rzeczywistości ekonomicznej. W ekonomii normatywnej formułowane są tezy oparte na własnych systemach wartości badacza i często przyjmują formy zaleceń czy przekształcają się w odrębne szkoły ekonomiczne.

Ekonomia normatywna zwana też ekonomią subiektywną, na podstawie obserwacji rynku i zjawisk w nim zachodzących, wyciąga wnioski na przyszłość, stara się przewidzieć skutki obecnych działań gospodarczych.

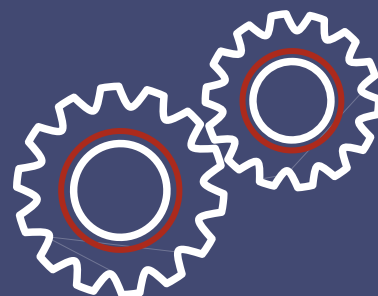
Barter – wymiana towaru lub usługi na inny towar lub usługę. Strony uzgadniają wartość towarów lub usług i dążą do tego, żeby bilans był zerowy.

Rynek – obszar umożliwiający dokonywanie transakcji pomiędzy kupującym i sprzedającym. To właśnie za jego pomocą odbywa się wymiana m.in. usług lub towarów. Pozwala on bowiem na bezpośredni lub pośredni kontakt producentów z konsumentami.

Rynek kapitałowy – segment rynku finansowego, na którym dokonywane są emisje średnio i długoterminowych instrumentów finansowych takich jak akcje i obligacje, m.in. przeznaczone na finansowanie inwestycji. Zwyczajowo cezurą czasową oddzielającą rynek pieniężny od kapitałowego jest termin zapadalności instrumentu finansowego wynoszący jeden rok.

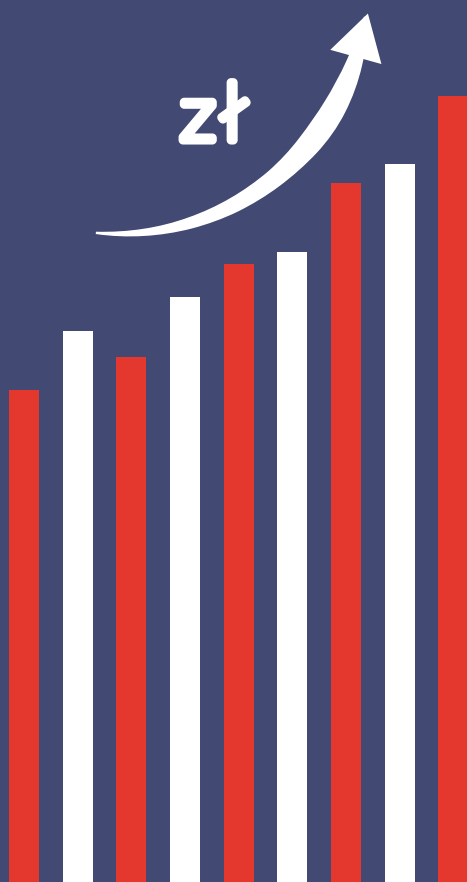
Gospodarka centralnie sterowana (nakazowo-rozdzielcza) – jak sama nazwa wskazuje, jest poddana ścisłej organizacji państwa. To władza w danym kraju podejmuje decyzje dotyczące rozwoju gospodarki, układając wieloletnie plany zawierające założenia i cele, do których dążyć ma cała gospodarka. System gospodarki centralnie planowanej ma jednak sporo wad. Zalicza się do nich przede wszystkim:

- nieodpowiednią alokację dóbr
- brak równowagi rynkowej
- system był zupełnie nieelastyczny pod względem dopasowania produkcji do potrzeb odbiorców
- niszczenie oddolnych inicjatyw społecznych
- zabijanie motywacji w przedsiębiorcach i umożliwianie im manipulowania cenami
- zahamowanie konkurencji na rynku

Inflacja – wzrost przeciętnego/ogólnego poziomu cen w gospodarce. W gospodarce rynkowej ceny towarów i usług mogą się zmieniać: jedne rosną, inne spadają. Jednak o inflacji mówimy dopiero wtedy, kiedy mamy do czynienia z powszechnym wzrostem cen, a nie z podwyżkami dotyczącymi tylko niektórych dóbr. Kiedy dochodzi do inflacji, za tę samą kwotę można kupić coraz mniej. Ekonomiści nie są zgodni co do definicji inflacji. Niektórzy np. uważają (szkoła austriacka), że inflacja to wzrost ilości pieniądza, który nie jest zrównoważony przez odpowiadający mu wzrost zapotrzebowania na pieniądź.

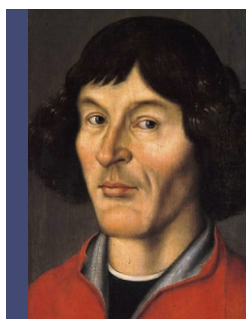
Finanse publiczne – procesy związane z gromadzeniem i rozdzielaniem publicznych zasobów pieniężnych, finansowaniem deficytu budżetowego i obsługą długu publicznego.

Produkt Krajowy Brutto (PKB) – to jeden z podstawowych mierników stosowanych w rachunkach narodowych dla określenia wielkości produkcji w gospodarce. PKB opisuje zagregowaną wartość dóbr i usług finalnych wytworzonych na terenie danego kraju w określonej jednostce czasu (zazwyczaj w ciągu roku lub kwartału). Produkt narodowy brutto (PNB, ang. GNP) - miara wartości wszystkich dóbr i usług finalnych wytworzonych przez obywateli danego państwa oraz przez osoby prawne z siedzibą na jego terenie niezależnie od tego, czy podmioty te działają w kraju, czy za granicą. Przy obliczaniu PNB pomijane są dochody obcokrajowców w danym państwie.

Polityka fiskalna – to ogół działań państwa kształtujących m.in. budżet państwa poprzez zmiany we wpływach (np. podatki, zadłużenia publicznego) i wydatkach państwa (np. subwencje, inwestycje państwowe, itp.).

Zysk w rachunkowości – jest to dodatni wynik finansowy z działalności przedsiębiorstwa lub określonej inwestycji albo pożyczki. Jego przeciwieństwem jest strata.

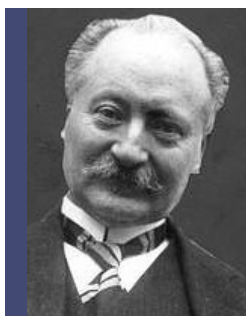
■ ■ Mikołaj Kopernik (1473-1543)

prawnik, urzędnik, dyplomata, lekarz, astronom. Sformułował on prawidłowość znaną współcześnie w ekonomii pod nazwą „prawa Greshama-Kopernika”, które mówi, że w obiegu powinny znajdować się tylko monety dobre; jeżeli bowiem obiegają monety dobre i złe, dobre uciekają, wyparte przez monety gorsze tj. o mniejszej zawartości kruszcu. Lepsze monety są wyławiane i wysyłane za granicę.

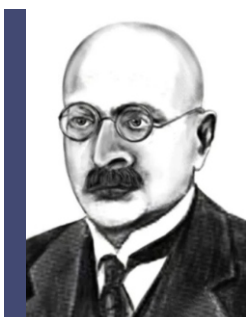
■ ■ Fryderyk Florian Skarbek (1792-1866)

uznawany za ojca polskiej ekonomii. Przedstawiciel klasycznej szkoły ekonomicznej. Zwolennik umiarkowanego liberalizmu ekonomicznego.

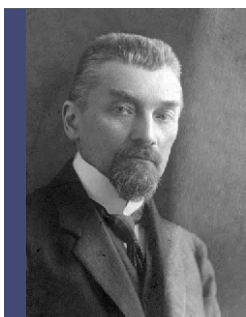
■ ■ Stanisław Głąbiński (1862-1941)

prawnik, polityk i publicysta. W jego ujęciu ekonomia narodowa dzieliła się na ekonomię ogólną, czyli teorię ekonomiczną oraz ekonomię praktyczną. Był zwolennikiem tzw. szkoły historycznej w ekonomii, przyjmującej, że ludzkie działanie jest uwarunkowane sytuacją historyczną.

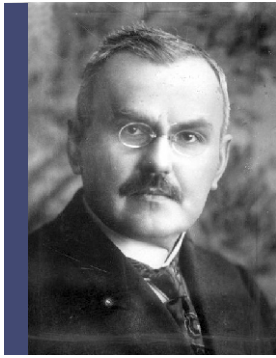
■ ■ Leopold Caro (1864-1939)

polski ekonomista i adwokat. Profesor Politechniki Lwowskiej. Zwolennik tzw. solidaryzmu katolickiego. Redagował pismo Przegląd Ekonomiczny.

■ ■ Adam Alojzy Krzyżanowski (1873-1963)

prawnik i ekonomista. Jego myśl zasadzała się na koncepcji indywidualizmu i utylitaryzmu. Według niego wolność i własność stanowiły fundament życia społecznego, motorem rozwoju zaś były interes i korzyść osobista jednostki.

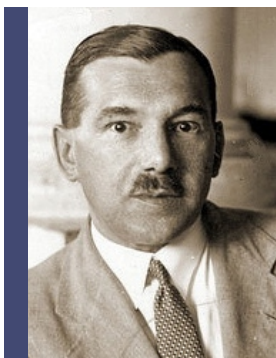
■ ■ Władysław Grabski (1874-1938)

polski polityk narodowej demokracji, ekonomista i historyk, minister skarbu oraz dwukrotny premier II Rzeczypospolitej, autor reformy walutowej (1924).

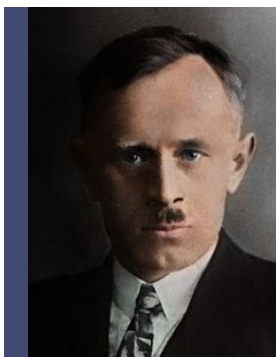
■ ■ Edward Taylor (1884-1964)

polski ekonomista, twórca tzw. poznańskiej szkoły ekonomicznej, organizator studiów ekonomicznych i wykładowca prawa skarbowego na Uniwersytecie Poznańskim, przeciwnik etatyzmu i zwolennik indywidualizmu gospodarczego, przedstawiciel neoklasycznej szkoły w ekonomii, działacz narodowy, publicysta walczący o wolność gospodarczą i rozwój klasy średniej.

■ ■ Władysław Marian Zawadzki (1885-1939)

był ekonomistą i politykiem. Jako minister resortu finansów w okresie wielkiego kryzysu prowadził politykę równowagi budżetowej oraz stabilnej waluty, przeciwstawiając się koncepcjom dewaluacji złotego. Opowiadał się za teorią równowagi ogólnej. Miał poglądy liberalne, odrzucał koncepcje etatystyczne.

■ ■ Roman Rybarski (1887-1942)

polski ekonomista i polityk narodowej demokracji, przedstawiciel krakowskiej szkoły ekonomicznej i zwolennik umiarkowanego liberalizmu gospodarczego. Opracował statut NBP w okresie międzywojennym (1924). Więzień i ofiara niemieckiego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau.

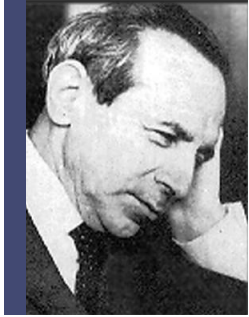
■ ■ Adam Heydel (1893-1941)

polski ekonomista, był przedstawicielem szkoły krakowskiej w ekonomii, opowiadał się za liberalizmem gospodarczym. Krytykował etatyzm i interwencjonizm gospodarczy Polski międzywojennej. Zajmował się badaniami naukowymi nad teorią ekonomii i zagadnieniami dochodu narodowego. Zmarł w niemieckim obozie koncentracyjnym Auschwitz.

■ ■ Ferdynand Zweig (1896-1988)

polski ekonomista i socjolog stosunków pracy. Przedstawiciel krakowskiej szkoły ekonomicznej. W okresie międzywojennym zwolennik liberalizmu gospodarczego.

■ ■ Michał Kalecki (1899-1970)

polski ekonomista. Uznawał, iż w czasie kryzysów, w celu przeciwdziałania masowemu bezrobociu, państwo powinno podejmować inwestycje publiczne finansowane z deficytu budżetowego, co doprowadzi do złagodzenia i skrócenia zapaści gospodarczych. Uznaje się go za orędownika polityki interwencjonizmu koniunkturalnego.

CZYM JEST PATRIOTYZM KONSUMENCKI?

NARODOWY
BANK POLSKI

Inaczej etnocentryzm konsumencki – oparta na wolnym wyborze postawa konsumencka polegająca na preferowaniu zakupu produktów rodzimego pochodzenia.

■ ■ Dlaczego patriotyzm konsumencki jest tak ważny?

Preferowanie produktów zagranicznych może powodować nadwyżkę importu nad eksportem, co może obniżyć produkt narodowy brutto i produkt krajowy brutto. Należy brać pod uwagę, iż polskie produkty, w wielu przypadkach, nie ustępują jakością produktom zagranicznym, jednak, ze względu na krótką historię gospodarki rynkowej w naszym kraju, nie miały możliwości wyrobienia sobie odpowiedniej marki. Bez wątpienia produkty lokalne są produkowane i dystrybuowane „na miejscu”, więc obciążenie środowiska z tytułu transportu jest mniejsze. Nadmierny przewóz towarów może powodować zanieczyszczenie gleb metalami ciężkimi. Produkty na targowiskach są zwykle sprzedawane bez szkodliwych dla środowiska opakowań, a produkty spożywcze z reguły nie zawierają środków przedłużających ich trwałość do spożycia, jak w przypadku produktów zagranicznych, transportowanych w długim okresie czasu.

■ ■ Czym jest hasło „Swoj do swego po swoje”?

Jest to hasło wzywające do popierania polskiego handlu i rzemiosła. Powstało w okresie zaborów. Należy je interpretować jako sytuację, w której to Polak przychodzi do rodaka po produkt wyprodukowany przez swoich. Obecnie za akcję „Swoj do swego po swoje” odpowiada Stowarzyszenie Przedsiębiorców i Rolników SWOJAK.

ORGANIZATORZY I PARTNERZY PROJEKTU:

NARODOWY
BANK POLSKI

Projekt realizowany
z Narodowym Bankiem Polskim
w ramach programu edukacji ekonomicznej

KOORDYNATOR PROJEKTU

ARTUR SZCZEPEK

✉ BIURO@EDUKACJAEKONOMICZNA.SANOK.PL

☎ + (48) 605-737-486

Opracowanie
graficzne:

GOOD
DIRECTION